

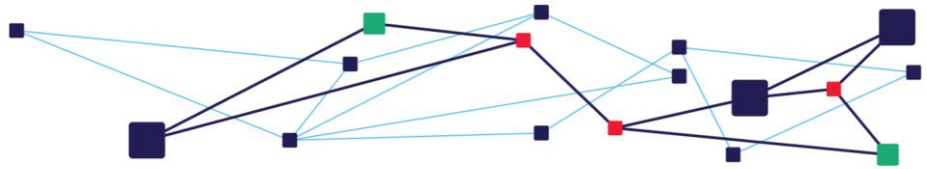
digitális krónika

a digitális ökoszisztéma által kínált nemzetközi jó gyakorlatok az egyéni, társadalmi és gazdasági jólét elősegítésére

III. évfolyam 1. szám: 2022. január 26.

tartalomjegyzék

I. 7 nap – 7 digitális válasz.....	2
Svédország	2
Egyesült Királyság (UK)	2
Egyesült Királyság (UK), Ausztrália.....	2
Egyesült Királyság (UK)	2
Amerikai Egyesült Államok (USA)	3
Kína	3
Dél-Korea	3
II. Körkép – A digitális közszolgáltatás és e-közigazgatás nemzetközi trendjei	4
III. Fókuszban	11
RRF: milyen uniós finanszírozású digitalizációs fejlesztések várhatók a környező tagállamokban az elkövetkezendő években?	11
IV. A Digitális Európa Program hírei	15

I. 7 nap – 7 digitális válasz

Svédország

Önálló drón a világon először tavaly decemberben, a svédországi Trollhättanben [járult hozzá közvetlenül egy beteg életének megmentéséhez](#). Egy idős férfi hirtelen szívmegállást szenvedett: a segélyhívást követő 3 percen belül a helyszínre érkezett a régió Everdrone Sürgősségi Légi Szállítási Szolgáltatásának (EMADE) keretében működő önrepülő légi jármű a szükséges automata defibrillátorral (AED), így az életmentő intézkedéseket időben meg lehetett kezdeni. A szolgáltatási terület jelenleg kétszázezer lakost fed le Svédországban, a tervek szerint ugyanakkor több európai helyszínre is kiterjesztik az év folyamán.

Egyesült Királyság (UK)

A Birminghami Egyetem (UCB) és a Huddersfieldi Egyetem (HUD) kutatói olyan bioszövet előállítását lehetővé tevő [újszerű eljárást fejlesztettek, amely pontosan leképezi az emlősök bőrének szerkezetét](#). Az innovatív 3D-nyomtatási technológia elsőként tudta a bőr mindhárom fő rétegét mesterséges körülmények között előállítani, így a jövőben hozzájárulhat majd többek között a súlyos sebek hatékonyabb kezeléséhez. Az első eredmények biztatók, a kutatók most azon dolgoznak, hogy az új anyag valamennyi tulajdonságát tekintve képes legyen az emberi bőr pótlására, helyettesítésére.

A [VOXELTEK](#) flow digitális fogtechnikai rendszer a munkafolyamat összes lépését lefedő komplex megoldás, amely 3D szkennerből, a legszigorúbb pontossági követelményeknek megfelelő 3D nyomtatóból, polimerizációs kamrából és egy tároló egységből áll. A rendszer a fogászati laborok egyszerű bevezetését kínálja a digitális munkafolyamatba azáltal, hogy teljes körű laborrendszert biztosít alacsony üzemeltetési költségekkel és a befektetés gyors megtérülésével.

Egyesült Királyság (UK), Ausztrália

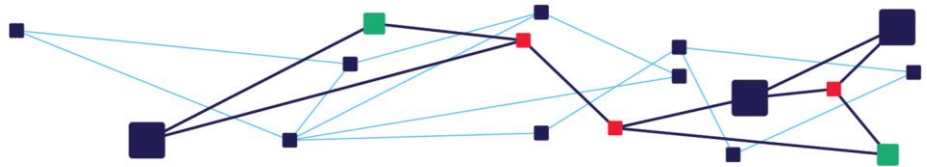

A [Nature](#) című brit természettudományi szakfolyóiratban múlt év végén publikált [tanulmányban](#) arról számol be egy nemzetközi kutatócsapat, hogy a mesterséges intelligencia (MI) hogyan vitte közelebb a szakértőket több, hosszabb ideje fennálló matematikai probléma megoldásához. Az MI-szakértők és matematikusok együttműködésének eredményeképpen a gép a korábbiaktól eltérően nem csupán összetett adatkészletek elemzésében nyújtott segítséget, hanem sejtések megfogalmazásához is hozzájárult, illetve még nem igazolt sejtések lehetséges bizonyítására is javaslatot tett. A tanulmány arra is rávilágít, hogy a gépi tanulás egy modellje hogyan volt képes felfedezni egy új kapcsolatot két ún. matematikai csomó között, ami egy teljesen új matematikai tételt alapozott meg.

Egyesült Királyság (UK)

Jelenleg az Egyesült Királyság Parlamentjének Alsóháza tárgyalja azt a törvényjavaslatot, amely kötelezővé tenné a közösségi média professzionális

tartalom-szolgáltatói, hirdetői, influenszerei számára, hogy [valamilyen logóval, piktogrammal jelöljék, ha a közzétett, embert ábrázoló kép szerkesztett, módosított.](#)

A tervezetet benyújtó, korábban háziorvosként dolgozó, így a praxisában a káros hatásokat első kézből tapasztaló képviselő álláspontja szerint ezek a manipulált fotók jelentősen hozzájárulnak olyan pszichés betegségek kialakulásához, mint a testképzavar vagy különböző táplálkozási zavarok. Ha a javaslatot elfogadják, az új szabály hozzájárulhat a közzétett fotók káros hatásainak csökkentéséhez.

Amerikai Egyesült Államok (USA)

Egy kutatócsapat igazolta, hogy a tünetek értékelése mellett a viselt okoseszközeinkből származó adatok tovább javíthatják az influenzaszerű megbetegedésekkel, így a COVID-19-cel való tényleges fertőzöttségre irányuló következtetés pontosságát. A kutatást a saját fejlesztésű, mobilapplikáció-alapú DETECT-platform segítette: a részt vevők ezen keresztül osztották meg az okoseszközeikből származó adatokat, a tüneteiket és a valós diagnózisokat is. A [Nature Medicine orvosi szakfolyóiratban publikált kutatás többek között megállapította](#), hogy pl. az alvási adataink, vagy a nyugalmi pulzussal összefüggő adatok szimptomáinkkal való együttes értékelése nagyobb eséllyel ad valós képet az esetleges fertőzöttségünkről.

Kína

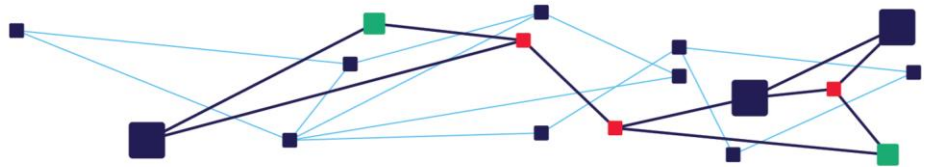

Hosszabb próbaidőszakot követően [két hete debütált Kínában a digitális jüan](#), igaz, hogy a bevezetés egyelőre csak az ország egyes városaira korlátozódik, de az elektronikus fizetőszköz használatát lehetővé tévő e-CNY pénztárca applikáció – a letöltések számát tekintve – napok alatt az egyik legnépszerűbb alkalmazássá vált. A digitális pénz népszerűségéhez hozzájárul, hogy jelenleg számos kedvezmény is kapcsolódik a használatához; így például az elektronikus tárca használatával megvásárolt metrójegy feleannyiba kerül, mintha más módon fizetnénk érte, de kedvezményes a közösségi kerékpárok bérlése is. Hátránya, hogy aktív internet-kapcsolat szükséges a használatához; más mobilfizetési megoldások, mint például az Alipay, vagy a WeChat Pay ugyanakkor offline is működnek.

Dél-Korea

A [Koreai Egyetem \(KU\) virtuális csereprogramokon keresztül népszerűsíti nemzeti kincseit](#), valamint az egyetem hosszú múltra visszatekintő szurkolói kultúráját. Tavaly év végén több ízben hallgathattak kulturális témájú előadásokat, illetve tekinthettek meg különböző, pl. a Csoszon-dinasztia nemzeti kincseiről szóló filmeket a világhálón keresztül a Csendes-óceán Térségi Egyetemek Szövetségének Virtuális Diákcseré Programban (APRU VSE) részt vevő hallgatók. A visszajelzések alapján a diákok közel háromnegyede nagyon elégedett volt a megszokott online képzést is magában foglaló programmal.

Mi is az a digitális pénz?

A *digitális pénz* vagy *digitális valuta* olyan pénzeszköz, amely fizikai formában nem, kizárólag elektronikus formában, virtuálisan létezik. Ez azt jelenti, hogy a pénz adatként van jelen, és csak különböző informatikai megoldások segítségével kezelhető, azaz csak digitális formában tárolható, továbbítható, és a felhasználására is csak ilyen módon kerülhet sor.

Fontos azonban megkülönböztetni a digitális jegybankpénzt (az angol rövidítése a CBDC; Central Bank Digital Currency), és a jelenleg talán szélesebb körben ismert ún. kriptovalutákat. Mindkettő digitális pénz, ugyanakkor előbbit valamely állam jegybankja bocsátja ki, így a hagyományos valutához hasonlóan törvényes fizetőeszköznek minősül, és különböző jogi garanciák kapcsolódnak hozzá. A kriptopénzeket ezzel szemben egy felhasználói közösség bocsátja ki, azonban annak ellenére, hogy az ilyen e-valuták bizonyos szempontból biztonságosnak tekinthetők többek között a működésük alapjául szolgáló blokklánc-technológia sajátosságaira tekintettel, azokkal összefüggésben hiányoznak az állami fizetőeszközöket védő, megfelelő felelősségi és garanciális szabályok.

Végezetül meg kell említeni, hogy a digitális pénzek nem összekeverendők a különböző készpénzhelyettesítő digitális fizetőeszközökkel: ezek legismertebb formái a bankkártyák, de ide sorolhatók a fesztiválok feltöltőkártyái is. Kényelmi célokat szolgálnak, hiszen készpénzmentes tranzakciókat tesznek lehetővé, ugyanakkor mögöttük minden esetben valamilyen törvényes fizetőeszköz, számlapénz van.

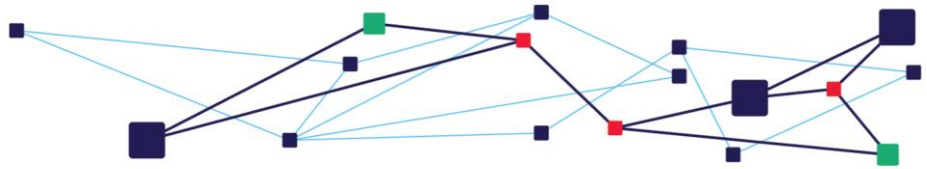
II. Körkép – A digitális közszolgáltatás és e-közigazgatás nemzetközi trendjei

Az egyre elterjedtebb digitális közszolgáltatások és e-közigazgatás megoldások számtalan előnnyel bírnak a gazdasági szereplők és az állampolgárok számára, valamint kormányzati szempontból is.

A koronavírus-járvány e terület fejlődésének is nagy lendületet adott: számos újszerű technológia segíti e szolgáltatások széles körű elterjedését és elfogadását.

A nyílt hozzáférésű adat

Az egyik ilyen megoldás a nyílt hozzáférésű adat, az **open data**. Egy [leírás](#) szerint ennek lényege az adatok szabad felhasználhatósága és korlátlan terjeszthetősége. A megközelítés célja, hogy az adat bárki számára elérhető legyen az interneten keresztül, lehetőség szerint szabványos formátumban, jogi korlátozásoktól mentesen és

ingyenesen (vagy minimális költséggel). Akkor működik jól a rendszer, ha ezek az adatok egyúttal más adatbázisokkal összevethetők – ehhez az szükséges, hogy a rendszerek között biztosított legyen az átjárhatóság (interoperabilitás). Az Európai Bizottság kezdeményezésére létrejött [nyílt hozzáférésű adatok európai portáljának](#) (European Data Portal) tanulmánya szerint a nyílt adatok mára az innováció egyik fő hajtóerejévé váltak: felhasználásukkal új üzleti modellek kerültek kialakításra. Európában a nyílt hozzáférésű adatok piaca a következő 5 évben 199,51-334,21 milliárd euró közötti értékre emelkedhet, egyes nagy potenciállal rendelkező ágazatokban 15,7 %-os növekedésre lehet számítani. A nyílt adatok felhasználásával akár életek menthetők a gyorsabb reagálással; időt lehet megtakarítani például azzal, ha kevesebb időt töltünk a tömegközlekedésen, e mellett a környezetvédelem céljait szolgálja a háztartások energiafelhasználásának optimalizálása, valamint a nyelvtudáshoz kötött szolgáltatások is javíthatók a gépi fordítások által.

A nagy adathalmazok, a „big data”

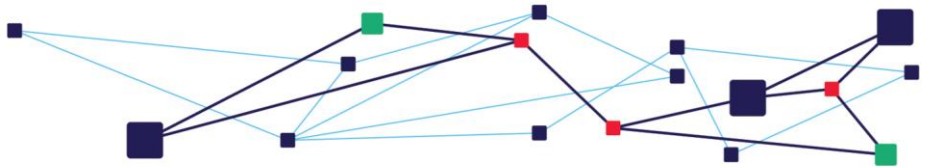
Az open data megoldások mellett a **„big data” (nagy adathalmazok)** eszközkészlete is jelentős hatékonyságnövekedéshez segítheti hozzá az e-közigazgatást. A [big data](#) kifejezés egyszerűen megfogalmazva nagy mennyiségű, jellemzően sokrétű adatot, vagy bármilyen információt hordozó adatvagyon-elemek összességét jelenti. Ebből adódóan a kezelésük, feldolgozásuk a legtöbb esetben professzionális, sokszor a legújabb információ-technológiai innovációkra – így például mesterséges intelligenciára, gépi tanulásra stb. – épülő megoldásokat igényel, mert a nagy mennyiségű információ- és adathalmazokban rejlő érték – főként összetett elemzések útján – csak ilyen módon maximalizálható.

A Big Data adathalmazban az adatok analízisa során [mintázatokat, trendeket, összefüggéseket tárhatunk fel](#). Ezek feltárása innovatív megoldásokat kínál a döntéshozatal támogatására, ezáltal költséghatékonyabbá is téve azt. Az adathalmaz nagysága miatt kezeléséhez nem elégségesek a hagyományos adatbázis-kezelő eszközök.

A [Digital Economy and Society Index \(DESI\) 2021](#) elemzése szerint az Európai Unió vállalkozásai alkalmazkodnak az adatgyűjtés, -tárolás és -elemzés új technológiáihoz. Az EU államainak célkitűzései között szerepel, hogy a polgárok és a vállalkozások számára nyújtott valamennyi kulcsfontosságú közszolgáltatás 2030-ra teljes mértékben online is elérhető legyen. Vannak már államok, amelyek közel vannak ehhez a célhoz, azonban egyetlen a fejlődés a tagállamok között.

A vállalkozások big data felhasználása terén jelenleg nagy eltérés figyelhető meg az EU államai között: az országok átlaga 13% körül mozog (ehhez képest vannak olyan országok, ahol a vállalkozások közel 30%-a használ big data-megoldásokat, míg egyes országokban ez az érték csak 3-7%). Ágazatok tekintetében a leginkább adatvezéreltnek az utazásszervezéssel foglalkozó vállalkozások mutatkoznak, de a kiadók és az informatika-kommunikáció területén működő cégek körében is elterjedt a nagymennyiségű adatok kezelése.

Az egyablakos ügyintézési pontok

Az **egyablakos ügyintézési pontok** („one-stop shop”) szintén a digitális közigazgatási szolgáltatások elterjedését szolgálják. Az [OECD jelentése](#) szerint az egyablakos kormányzásnak 4 fő célja lehet:

- a kormányzati szintek közötti és az azokon belüli kommunikáció javítása
- felhasználóbarát és felhasználó-orientált szolgáltatás nyújtása
- integrált szolgáltatás nyújtása
- kormányzati szolgáltatások összekapcsolása

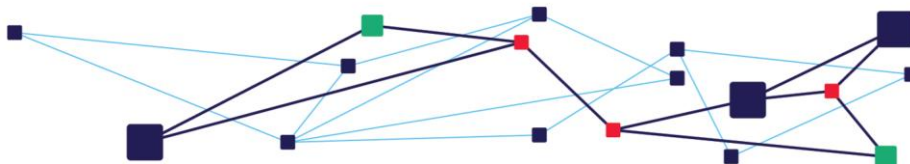
Az egyablakos ügyintézési pontok általában tájékoztatást nyújtanak és/vagy tranzakciós központként szolgálnak, ahol a felhasználók kormányzati szolgáltatásokat vehetnek igénybe. Ezek a pontok általában „harmadik félként”, közvetítőként működnek a felhasználók és a hivatalok között. Megjelenési formáját tekintve az „ablak” lehet fizikai (például egy iroda) vagy virtuális is (ahol egy egységes honlap nyújt elektronikus szolgáltatásokat), illetve létezik ezek kombinációja.

Nemzetközi jógyakorlatok

Csehországban 2019 óta elismerik a közszolgáltatások elektronikus eléréséhez való jogot, és ehhez kapcsolódóan 2025-re az online megoldások teljes körű működését irányozták elő (a szabályozást ún. digitális alkotmánynak is nevezik). 2020. január 1-jétől a munkavállalók elektronikusan is igényelhetnek betegszabadságot, 2021 óta elérhető az [elektronikus útdíjfizetési rendszer](#), valamint elindult az [adóhivatal webhelye](#), melyen keresztül online intézhetők a befizetések és elszámolások.

Ezek mellett a koronavírus-járvány hatására került bevezetésre, hogy a járványügyi korlátozások miatt veszteséget szenvedett vállalkozások segélyeit az egyes minisztériumok elektronikus platformjaik segítségével osztották szét. Az Ipari és Kereskedelmi Minisztérium információs chatbotot is indított, mely a vállalkozások részére nyújt tájékoztatást az elérhető támogatásokról és a bevezetett korlátozásokról. A nyílt adatok felhasználásán alapul a [Választási kalkulátor](#) alkalmazás, melyben a választópolgár egy kérdőív kitöltését követően megtudhatja, hogy a saját politikai attitűdje melyik választható politikuséhoz vagy pártéhoz áll közelebb, megkönnyítve ezzel a döntéshozást.

Észtország köztudottan [élen jár a digitális közszolgáltatások terén](#), köszönhetően a jól fejlett e-közigazgatási és e-egészségügyi rendszereinek. Minden központi kormányzati és önkormányzati szolgáltatónál elérhető az online szolgáltatás. 2020-ban indult a [Bürokratt projekt](#), amellyel a mesterséges intelligenciára épülő megoldások bevezetését tűzték célul az e-közigazgatásban. A fejlesztett rendszerben lehetőség nyílik a felhasználók számára, hogy virtuális asszisztensek segítségével vegyenek igénybe szolgáltatásokat, az asszisztensekkel beszéd útján lehet majd

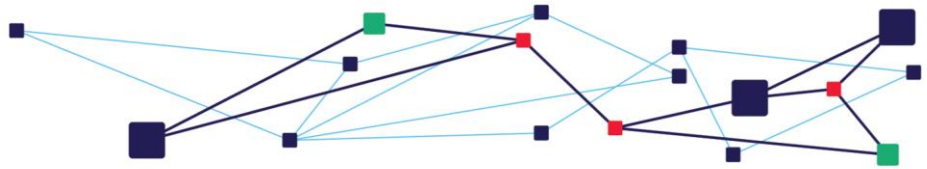
kommunikálni. A projekt azonban nem csak az állami szolgáltatásokra irányul, hanem egyetlen, mesterséges intelligenciára épülő interoperábilis csatornaként szolgálná a felhasználókat a közszolgáltatásokhoz és nyilvános információkhoz való hozzáférésben. A [nyílt adatok felhasználására](#) példa az észt Közúti Igazgatóság (Transpordiamet) [Tark Tee](#) térképalapú alkalmazása, amely a forgalmi viszonyokról nyújt tájékoztatást, ezek közül is forgalomkorlátozásokról, közúti munkálatokról, útviszonyokról, stb. Ez utóbbi esetében az időjárési adatok és útkamera információk 10 percenként frissülnek a felületen.

[Horvátország](#) az elektronikus kormányzati szolgáltatások terén elmarad az EU-s átlagtól, bár az [e-egészségügyi szolgáltatásokat](#) viszonylag sokan veszik igénybe (az állampolgárok 22%-a). Jelenleg is zajlik annak a 2019-ben indult projektnek a megvalósítása, amely a [közsféra szerveinek információs rendszereit egyetlen központi nyílt adatportálba](#) adaptálja. A program egyik célja, hogy növelje a közigazgatási szervek kapacitását egy olyan informatikai rendszer fejlesztésével, ahol a hatóságok nyílt adatait gépi olvasható formában teszik közzé. A portálon amellet, hogy az eddiginél jobb minőségben válnak elérhetővé a nyílt adatok, az adatkészletek száma is növekedik.

A program másik elvárása, hogy serkentse a nyílt adatok felhasználását a lakosság körében is. Az e-kormányzati szolgáltatások platformja, az [eCitizens](#), 2014 óta működik, legutóbb 2021-ben korszerűsítették, melynek részeként az állampolgárok és a vállalkozások számára nyújtott szolgáltatások már egyazon felületen elérhetők. A megújított felület „akadálymentesítő” funkciókkal is rendelkezik. A felület további újítása, hogy már a közművekkel kapcsolatos ügyintézésre is lehetőséget nyújt.

[Portugália](#) az e-közigazgatási szolgáltatások szempontjából összességében meghaladja az EU-s átlagot, azonban a nyílt adatok biztosítása terén elmarad attól. Az elmúlt években több fejlesztés is történt az elektronikus szolgáltatások egyszerűsítése érdekében. Egyablakos ügyintézés az [ePortugal](#) weboldalon történik, ahol az állampolgárok és a vállalkozások számára egyaránt elérhetők az ügykörök. A platform minden eszközre optimalizált, az ügyintézés chatbot segíti. A [Citizen Map](#) térkép alapú alkalmazás valamennyi közigazgatási szolgáltatási helyről (távolság, útvonal, nyitvatartás) és magáról a szolgáltatásról is (szükséges dokumentáció, költségek, jogszabályi határidők) széleskörű [tájékoztatást nyújt](#). Az állami szektor [nyílt adatainak központi adatbázisa](#) 2021-ben jött létre.

[Szlovéniában](#) az EU-s átlagnál ugyan többen veszik igénybe az e-közszolgáltatásokat, a mérések szerint a vállalkozásoknak nyújtott szolgáltatások terén elmarad az EU átlagtól. A [SI-PASS](#) hitelesítési és e-alírási szolgáltatás alkalmas a magánszemélyek és a gazdasági szervezetek online térben történő azonosítására és ellenőrzésére, a közigazgatási szervek elektronikus szolgáltatásaihoz egyaránt használható, mára már több mint száz önkormányzat portáljába beépítésre került. Az ország nyílt adat politikáját a Szlovén Nyílt Adatközpont, az [OPSI HUB](#) segíti.

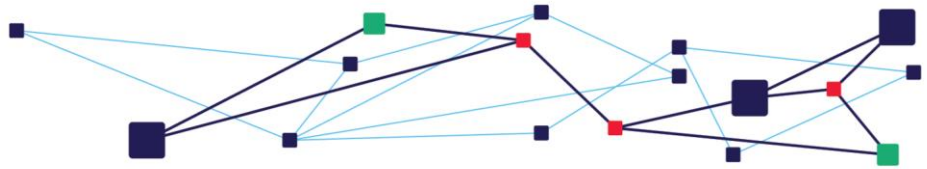

Ausztria az elektronikus közigazgatási szolgáltatások terén az EU-s átlag felett teljesít, a téma egyik éllovasának tekinthető. Az e-közigazgatási szolgáltatások igénybevételéhez az állampolgárok számára ún. állampolgári kártya (Bürgerkarte) szükséges, amely elektronikus azonosítóként működik az interneten, és amellyel létrehozható az állampolgár elektronikus aláírása. Ennek továbbgondolása a [Digitales Amt](#) nevű mobilalkalmazás, amelyen keresztül az állampolgárok számára az app-ból közvetlenül elérhetők az osztrák kormány szolgáltatásai. Használatához szükség van az állampolgár elektronikus aláírására, egy ujjlenyomat vagy arcfelismerésre képes okostelefonra, és egy másodkészülékre (laptop vagy táblagép). Az elektronikus aláírás továbbfejlesztéseként 2022-től kerül bevezetésre az [ID Austria](#) azonosító. A cél az, hogy a személyazonosító okmányához (személyi igazolvány, útlevél) tartozó egyedi azonosítóval minden állampolgár igazolhassa magát a hivatali digitális alkalmazásokban és szolgáltatásokban. Jelenleg a fejlesztés még kísérleti fázisban van.

Olaszországban az online közszolgáltatások használatához 2020 óta elérhető az [IO alkalmazás](#). A felületen a felhasználó személyre szabhatja az értesítéseit annak megfelelően, hogy milyen témában szeretne naprakész információkat kapni (például polgári védelmi figyelmeztetések, bizonyos dokumentumok elérhetősége, korlátozott forgalmú övezeten való áthajtás). A kormány bizonyos pénzügyi juttatások és ösztönzők eléréséhez kötelezővé tette az alkalmazás használatát, hogy a lakosság körében növelje a digitális eszközhasználatot. 2021 tavaszán az alkalmazást 11 millióan töltötték le. Az összes tervezett szolgáltatást várhatóan 2022-re [integrálják az applikációba](#). A közigazgatási szervek [adatainak egyesített katalógusát](#) 2021-ben hozták létre. Az átláthatóság támogatása érdekében a [platform forráskódja nyilvános](#).

Lengyelország az e-közszolgáltatások terén elmarad az EU-s átlagtól, de a járványidőszak és a gazdaság leállása fellendülést eredményezett az ilyen típusú szolgáltatások használatában. 2020-ban több mint 4 millió profilt hoztak létre az e-közigazgatási szolgáltatások igénybevételéhez. A profittal rendelkezők 2017 óta használhatják a [mObywatel](#) alkalmazást. Ez gyakorlatilag elektronikus pénztárcaként működik, és segítségével a felhasználó igazolhatja magát például vonaton, postán, edzőteremben, orvosi rendelőben stb., azaz nagyjából mindenhol, ahol nem kötelező a személyazonosító igazolvány vagy útlevél felmutatása. A járványra tekintettel az alkalmazás [új funkciókkal is bővült](#): a platformról már elérhetők az e-receptek és a digitális oltási igazolás is. A közadatok nyilvánosságának kiterjesztése érdekében [nagy szabású programot](#) hajtottak végre az országban 2016-2020 között; ennek eredményeként nemcsak nőtt a közsféra nyilvánosan közzétett információinak mennyisége, hanem az adatok minősége is javult, fejlesztették és bővítették a [nyílt adatportált](#). A program eredményeként fellendült a nyílt adatok (újra)felhasználása és nőtt a platform népszerűsége. A program a 2021-2027 időszakban is folytatódik.

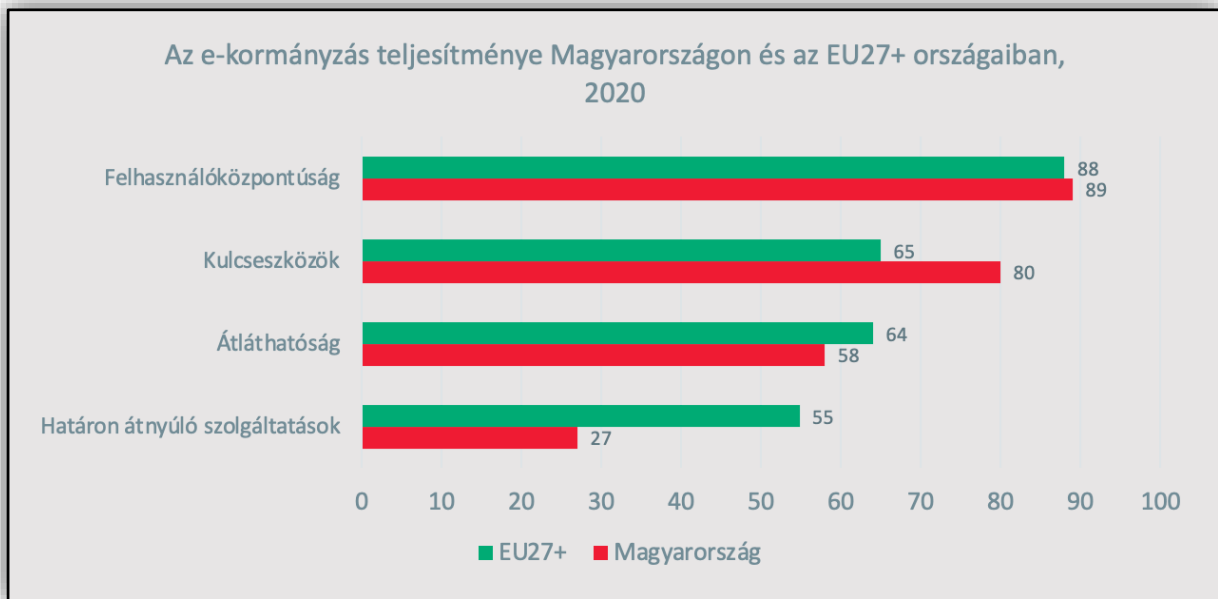
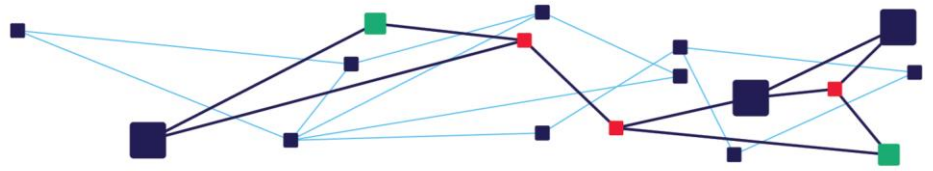

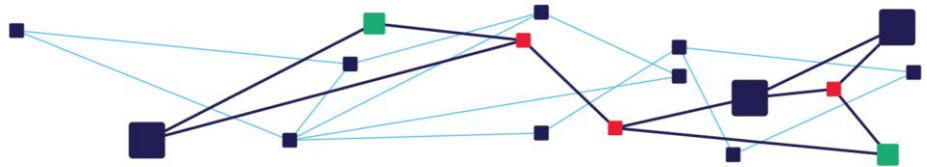
Magyarországról az open data-megoldásokat tekintve elmondható, hogy az állami szervek által használt rendszerek jelenleg nem egységesek, ez pedig az egységes adatközlés elengedhetetlen feltétele volna. A Kormányzat a Budapesti Műszaki Egyetemmel előremutató együttműködésben dolgozik a közös technikai háttér megalkotásán. A 2020-as Mesterséges Intelligencia Stratégia egyik fő eleme – az adatgazdaság kiépüléséhez – az ország adatpolitikájának felvázolása. A stratégia megalapozta a Nemzeti Adatvagyron Ügynökség működését, amelynek feladata koordinálni és elősegíteni a közsféra információinak felhasználását. Magyarország egyébként azon kevés országok közé tartozik, ahol a [nemzeti nyitott adatportál](#) nem biztosít külön felületet a nyílt adatfelhasználási esetek bemutatására, tehát nem áll rendelkezésre áttekintő anyag arról, hogy a nyílt adatokat hogyan használják az országban.

Léteznek azonban már jó gyakorlatok, például a [Hulladékradar](#) mobilalkalmazás. A Magyar Kormány a közeljövőben [gyorsítani szeretné a nyílt adatok \(újra\)felhasználásának fejlődését](#), tekintve, hogy álláspontja szerint a nyílt adatok felhasználása az egyik legfontosabb gazdasági növekedést elősegítő tényező napjainkban.

Magyarország [egyablakos felépítésű hálózatában](#) ma több mint 300 kormányablak működik, ahol több mint 2500 féle ügykört intézhet a lakosság. Emellett mobilizált kormányablak-hálózat teszi lehetővé az ügyintézés színvonalas lebonyolítását olyan településeken is, ahol nincs kormányablak, vagy hátrányos közlekedési infrastruktúrával rendelkeznek. A Kormányablakok mellett több online lehetőség is rendelkezésre áll az állampolgárok és gazdasági szereplők számára. Az [Ügyfélkapu](#) segítségével a felhasználók biztonságosan vehetik igénybe online az elektronikus közigazgatási ügyintézés szolgáltatásait. Az Ügyfélkapun regisztráltak száma 2021 októberében több mint 5 millió volt. A [Hivatali Kapu](#) lehetővé teszi, hogy szervezetek hitelesen fogadhassanak elektronikus üzeneteket és hivatalosan továbbíthatják üzenetüket az ügyfelekhez. A Hivatali Kapu regisztrációk száma 2021 októberében majdnem elérte a 15 ezret. A cégeknek és egyéb szervezeteknek kötelességük elektronikus elérhetőségüket bejelenteni, amelyet [Cégkapun](#) keresztül is megtehetnek; jelenleg nagyjából 650 ezer regisztrált van a portálon.

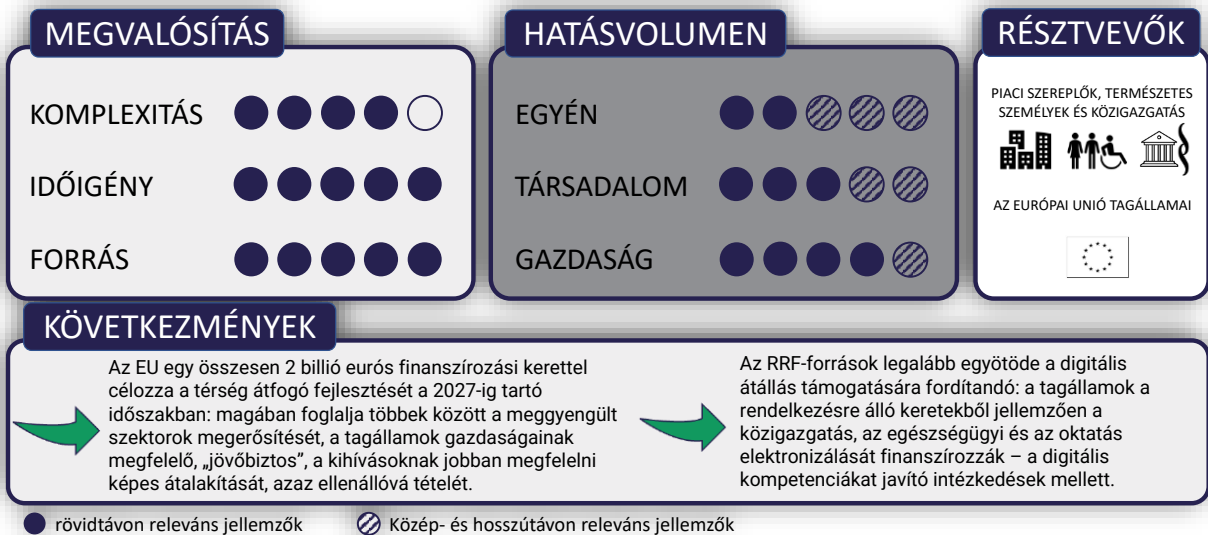

(forrás: megrendelt összegzés az Európai Bizottság eGovernment Benchmark 2021 című jelentéséhez)

III. Fókuszban

RRF: milyen uniós finanszírozású digitalizációs fejlesztések várhatók a környező tagállamokban az elkövetkezendő években?

Az európai fejlődés fő hajtóereje az elkövetkezendő években minden bizonnyal a két részből álló, folyó áron összesen több mint 2 billió euró volumenű pénzügyi csomag – ez az Európai Unió történetének eddigi legnagyobb pénzügyi ösztönző eszköze.

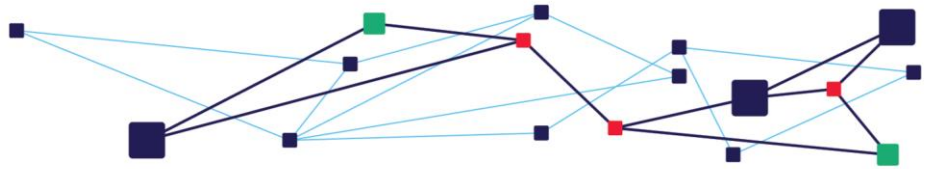
Mind az ún. többéves pénzügyi keret, mind a Next Generation EU – Európai Helyreállítási Eszköz a 2021 és 2027 közötti időszakban célozza meg a térség átfogó fejlesztését: a világválság következményeképpen meggyengült szektorok újjáépítését, megerősítését, a tagállamok gazdaságainak megfelelő átalakítását és a jövőre való felkészítését, új munkahelyek és olyan lehetőségek teremtését, amelyek együttesen járulnak hozzá a megfelelően elektronizált, a digitalizációban rejlő lehetőségeket maximálisan kihasználó, a különböző kihívásoknak jól megfelelni képes, azaz ellenálló, ugyanakkor környezettudatos Európa megteremtéséhez.

A korábbi finanszírozási eszközökhöz képest fontos különbség, hogy a jelen, korábban ismeretlen volumenű pénzügyi csomag kifejezetten az adaptációs képesség, a különböző rugalmassági mechanizmusok kialakítását és erősítését célozza: a korábbiaknál sokkal inkább „jövőbe tekintő” program ugyanakkor a jelen kihívásait is figyelembe veszi.

A Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszköz

A Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszköz (Recovery and Resilience Facility; a továbbiakban: RRF) a korábban említett Next Generation EU – Európai Helyreállítási Eszköz meghatározó, megközelítőleg 724 milliárd eurós keretösszegű komponense: 338 milliárd euró értékben foglal magában támogatásokat, emellett több mint 385 milliárd euró összegben nyújt hiteleket a tagállamoknak, annak érdekében, hogy a célokhoz rendelt intézkedéseiket, beruházásaikat megvalósíthassák.

Az Európai Unió tagállamai az RRF-ből a megfelelően kidolgozott, főként a környezettudatos és digitális átállásra történő felkészülést célzó, emellett a gazdaságot és társadalmat a jövőbeli kihívásokra felkészültebbé, így összességében ellenállóbbá tévő intézkedés-rendszert tartalmazó terveken keresztül igényelhetnek. A támogatások és hitelek felhasználására természetesen számos szabály vonatkozik, az azonban kiemelendő, hogy a források legalább egyötödét a digitális átállásra szükséges fordítania az adott tagállamnak.

Csehország

Az RRF magas rendű céljainak elérése érdekében [Csehország átfogó terve 91 beruházási- és 33 reformintézkedést számlál](#). Az összesen 7 milliárd eurós támogatási csomag közel **egynegyedéből** a digitális átállást segítő projektek kerülnek finanszírozásra, ugyanakkor a klímapolitikai célokkal összefüggő intézkedések, beruházások teljes volumene majdnem eléri a 3 milliárd eurót.

A digitális átállás az országban jellemzően a digitális készségekre, az e-kormányzatra, a digitális összekapcsoltságra és a vállalkozások digitális átalakulására fókuszál.

Az **oktatás területén** a magasabb szintű digitális készségek elérése az egyik fő cél: így összesen 585 millió eurós támogatási csomag fedi le a tanárok, oktatók képzéseit, a digitális tantervek átalakítását, kidolgozását, valamint az oktatási intézmények digitális eszköz-beszerzéseit. Az intézkedések célja nem csak az, hogy a közoktatásban magasabb szinten tudjanak hozzájárulni többek között a megfelelő digitális felkészültséghez, hanem az is, hogy – hosszú távon – így segítsék az egyes szektorok munkaerő-problémáit, így csökkentve az esetleges munkaerő-hiányból adódó kedvezőtlen hatásokat.

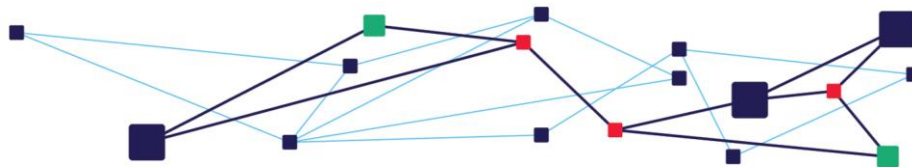
Csehország fejlesztési programja magában foglalja továbbá a **közigazgatás, az igazságszolgáltatás és az egészségügy digitális átalakítását**, emellett jelentős hangsúlyt helyez a kiberbiztonság javítására is.

Jelentős keretet, 650 millió eurót szánnak a piaci szektor digitális átállásának támogatására is; a célzott programok egyrészt **közvetlenül segítik a vállalkozások, piaci szereplők digitális transzformációját**, de ide sorolhatók az 5G- és a nagyon nagy kapacitású hálózatok fejlesztését célzó beruházások, valamint a digitális innovációs központok létrehozására és fejlesztésére irányuló befektetések is.

Szlovákia

Szlovákia a helyreállítási terv 6,3 milliárd euró összegű forrásának 21 százalékát, tehát több mint 1,3 milliárd eurót fordít a digitális átmenet támogatására – klímacélokra ugyanakkor ennek kicsivel több, mint kétszeresét szánják. Az [átfogó program](#) összesen mintegy 196 „kölsönösen elfogadott leszállítandó (eredménytermékből)” áll; ezek gyakorlatilag mennyiségi és minőségi célokat, mérföldköveket jelentenek, amelyek lehetővé teszik a teljes végrehajtási folyamat megfelelő nyomon követését.

Az ország főként olyan kihívásokkal néz szembe, mint a közigazgatás és a közszolgáltatások nem megfelelő szintű elektronizáltsága, a digitális technológiák

lassabb elterjedése, a digitális készségek nem elégséges szintje, de meg kell említeni a szélessávú lefedettség és az 5G elterjedésével összefüggő hiányosságokat is.

A digitális átállás támogatását célzó kulcsfontosságú intézkedései között említendő a **közigazgatás digitalizálása**; a program összesen egy 177,5 millió euró összvolumenű beruházási- és reformcsomag, amelyek eredményeképpen – jellemzően **oktatási, egészségügyi és igazságügyi e-kormányzati megoldások kifejlesztésével és implementációjával** – magasabb szintű, hatékonyabb és nem utolsó sorban felhasználóbarát digitális szolgáltatásokat érnek majd el a piaci és lakossági szereplők. Emellett jelentős, 102 millió euró jut a vállalkozások digitalizációjának elősegítésére, amely főként az érintettek üzleti folyamatainak elektronizálását, a munkavállalók digitális készségeinek fejlesztését jelentik, de a terv Digitális Innovációs Központok létrehozásával is számol.

A terv részeként jelentős szerepet kap az **oktatás színvonalának növelése**: az előirányzott 187 millió euró főként az iskolák (infrastrukturális) minőségének javítását és digitalizációját segíti majd. Ennek keretében többek között a hátrányos helyzetű tanulók juthatnak majd az oktatásukat segítő informatikai eszközökhöz, ugyanakkor a program hangsúlyos eleme a digitáliskészség-fejlesztés, valamint egy átfogó tantervi reform, amely mellett cél egy új tanulási-oktatási ökoszisztéma kifejlesztése is, az egyes projektek ezzel is erősítve egymást.

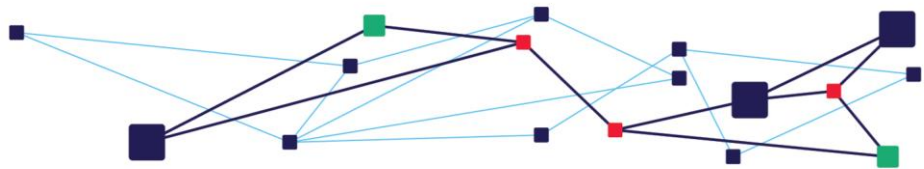
Románia

Tavaly ősszel [az Európai Bizottság pozitívan értékelte Románia RRF-tervét](#): a benyújtott, összesen 29,1 milliárd eurós konstrukció közel fele-fele arányban tartalmaz támogatásokat és hitelfolyósítást (14,2 és 14,9 mrd EUR). A finanszírozott intézkedések várhatóan – a többi tagállamhoz hasonlóan – meghatározók lesznek majd abban a tekintetben, hogy az ország megerősödve tudhassa maga mögött a koronavírus-járvány kihívásokkal teli időszakát. A Bizottság január közepén – előfinanszírozás keretében – [közel kétmilliárd eurót folyósított](#) a terv végrehajtásának megkezdésére.

A források kicsivel több, mint egyötöde járul majd hozzá a digitális átálláshoz, míg a terv zöld elemei a teljes keret 41%-át fedik le: ennek keretében többek között célként került kitűzésre a fekete- és barnakőszén-, valamint a lignit-alapú energiatermelés 2032-ig történő teljes kivezetése.

A digitális transzformációval összefüggő projektelemek keretében előre láthatólag **megtörténik a közigazgatási és piaci szektor elektronizálása**, a digitális infrastruktúra fejlesztése, illetve a kiberbiztonság javítása; így kiemelt cél például egy olyan, biztonságos, **kormányzati felhőalapú IT-infrastruktúra kiépítése**, amely többek között lehetővé teszi a különböző közigazgatási platformok, megoldások és adatszolgáltatások interoperábilis kialakítását, elősegítve ezzel különböző digitális közszolgáltatások fejlesztését is. A projekt keretében sor kerül továbbá az elektronikus személyazonosító igazolványok bevezetésére.

Az **integrált e-egészségügyi és távorvoslási rendszer** megalapozására és kidolgozására mintegy 470 millió eurót irányzott elő a kormányzat. Az oktatás elektronizálását támogató intézkedések várhatóan hozzájárulnak az oktatási szektor szereplőinek készségfejlesztéséhez.

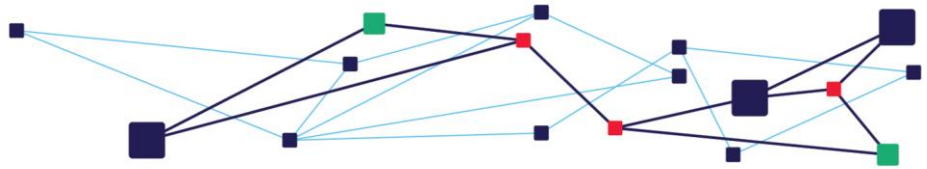
Felhasznált irodalom:

Európai Bizottság, Költségvetési Főigazgatóság, *The EU's 2021-2027 long-term budget & NextGenerationEU: facts and figures*, Publications Office, 2021 <https://data.europa.eu/doi/10.2761/808559>

Czechia's recovery and resilience plan (https://ec.europa.eu/info/business-economy-euro/recovery-coronavirus/recovery-and-resilience-facility/czechias-recovery-and-resilience-plan_en)

Slovakia's recovery and resilience plan (https://ec.europa.eu/info/business-economy-euro/recovery-coronavirus/recovery-and-resilience-facility/slovakias-recovery-and-resilience-plan_en)

NextGenerationEU: European Commission endorses Romania's €29.2 billion recovery and resilience plan (https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/en/ip_21_4876)

IV. A Digitális Európa Program hírei

Eurobarometer-felmérés a digitális jogokról és elvekről 2021

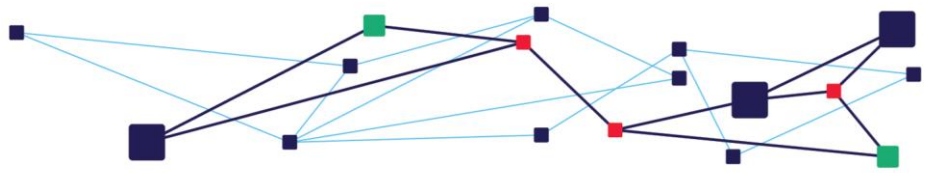
Az Európa digitális évtizedére vonatkozó célokról szóló [Digitális Iránytű](#) (Digital Compass: the European way for the Digital Decade) az uniós polgárok bevonását és széleskörű társadalmi vitát irányoz elő a digitális jogok és digitális elvek meghatározása érdekében. Ennek keretében egy [speciális Eurobarometer-felmérést folytattak le](#) tavaly szeptember 21. és október 15. között az EU 27 tagállamából mintegy 26 530 fő részvételével, amelynek során a résztvevők kifejezhették véleményüket arról, hogy a digitális eszközök és az internet milyen szerepet fog betölteni az életükben, mennyire vannak tudatában annak, hogy az online térben milyen jogokkal rendelkeznek és azokat hogyan érvényesíthetik, valamint hogy hogyan látják a digitális jogokra és elvekre vonatkozó közös európai jövőképet. A felmérés eredménye [itt](#) elérhető.

A francia elnökség digitalizációs prioritásai

2022. január 1-jétől Franciaország vette át az EU Tanácsának soros elnöki tisztségét. A [francia elnökség prioritásai](#) között – egyebek mellett – szerepel a digitalizáció is, amelyet illetően több jogszabály megtárgyalása és elfogadása várható az elnökség hat hónapja alatt. E témában a platformok szabályozása és elszámoltathatósága került kiemelésre az elnökségi programban, különös tekintettel a [digitális szolgáltatásokról](#) (Digital Services Act, DSA) és a [digitális piacokról](#) szóló jogszabályokra (Digital Markets Act, DMA).

Európa elindítja az első nagyszabású 6G kutatási és innovációs programot

Elfogadta első munkatervét az intelligens hálózatokkal és szolgáltatásokkal foglalkozó [új közös vállalkozás](#) (Smart Networks and Services Joint Undertaking, SNS JU), melynek célja – a 2027-ig rendelkezésre álló 900 millió EUR költségvetéséből – Európa zöld és digitális átállásának elősegítése érdekében a 6G kutatás és innováció, valamint a fejlett 5G hálózatok kiépítésének támogatása. E témában a 2022 elején kiírásra kerülő [új pályázati felhívásoknak a most elfogadott munkaterv lesz az alapja](#).

VÉLEMÉNYÉT, HOZZÁSZÓLÁSÁT, JAVASLATAIT várjuk:
a DJP Observatory Team observatory.team@djnkft.hu címén